

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 12 липня 2017 р. № 545

ПОЛОЖЕННЯ
про інклюзивно-ресурсний центр

Загальна частина

1. Це Положення визначає порядок утворення та припинення, основні засади діяльності, а також правовий статус інклюзивно-ресурсного центру (далі — центр).

Центр є установою, що утворюється з метою забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами віком від 2 до 18 років на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти, в тому числі у професійно-технічних навчальних закладах, шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини (далі — комплексна оцінка), надання психолого-педагогічної допомоги та забезпечення системного кваліфікованого супроводження (крім вихованців дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, учнів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів).

МОН є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики щодо діяльності центру. Науково-методичну та аналітичну підтримку діяльності центру забезпечують обласні ресурсні центри з підтримки інклюзивної освіти (далі — ресурсні центри), що утворюються в Автономній Республіці Крим, областях, м. Києві та Севастополі на базі інститутів післядипломної педагогічної освіти.

2. У своїй діяльності центр керується Конституцією України, Конвенцією про права осіб з інвалідністю, Законами України “Про освіту”, “Про загальну середню освіту”, “Про дошкільну освіту”, іншими актами законодавства та цим Положенням.

Центр провадить діяльність з урахуванням таких принципів, як повага та сприйняття індивідуальних особливостей дітей, дотримання найкращих інтересів дитини, недопущення дискримінації та порушення прав дитини, конфіденційність, доступність освітніх послуг з раннього віку, міжвідомча співпраця.

3. Засновниками центрів є представницькі органи місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад, районні, міські, районні у містах (у разі їх утворення) ради.

Центр є юридичною особою.

Центр має рахунки в органах Казначейства, самостійний баланс, бланк із своїм найменуванням.

Засновник розробляє та затверджує установчі документи центру відповідно до вимог законодавства, у тому числі цього Положення.

4. Центри утворюються з розрахунку один центр не більш як на 7 тис. дітей, які проживають на території об'єднаної територіальної громади (району), та не більш як на 12 тис. дітей, які проживають у місті (районі міста).

У разі коли кількість дітей, які проживають на території об'єднаної територіальної громади (району), перевищує 7 тис., центр додатково залучає необхідних фахівців залежно від кількості виявлених дітей, які потребують психолого-педагогічної допомоги, згідно з пунктом 52 цього Положення.

5. У своїй діяльності центр підпорядковується відповідним структурним підрозділам з питань діяльності центру органів управління освітою Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій (далі — структурні підрозділи з питань діяльності центру) і МОН, а в частині провадження фінансово-господарської діяльності — засновнику.

6. Центри повинні мати приміщення, пристосовані для дітей з особливими освітніми потребами відповідно до вимог законодавства, у тому числі державних санітарних норм і правил та державних будівельних норм.

У таких приміщеннях облаштовуються приймальні, кімнати для надання індивідуальної психолого-педагогічної допомоги, проведення групових психолого-педагогічних занять, вчителя-логопеда, заняття з лікувальної фізкультури, фахівців центру, проведення спільних засідань фахівців центру, кабінет директора центру, технічні приміщення тощо.

7. Центр надає послуги дітям з особливими освітніми потребами, які проживають (навчаються) у відповідній об'єднаній територіальній громаді (районі), місті (районі міста), за умови подання відповідних документів. У разі відсутності центру у відповідній об'єднаній територіальній громаді (районі), місті (районі міста) за місцем проживання (навчання) дитини батьки (один з батьків) або законні представники мають право звернутися до найближчого центру.

У разі обслуговування дітей з особливими освітніми потребами з інших адміністративно-територіальних одиниць або об'єднаних територіальних громад центр не пізніше 15 числа наступного місяця з дня звернення за допомогою чи супроводженням інформує про них засновника та відповідний структурний підрозділ з питань діяльності центру.

Завдання центру

8. Основними завданнями центру є:

- 1) проведення комплексної оцінки з метою визначення особливих освітніх потреб дитини, в тому числі коефіцієнта її інтелекту, розроблення рекомендацій щодо програми навчання, особливостей організації психолого-педагогічної допомоги відповідно до потенційних можливостей психофізичного розвитку дитини;
- 2) надання психолого-педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами, які навчаються у дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах (не відвідують навчальні заклади), здобувають повну загальну середню освіту у професійно-технічних навчальних закладах та не отримують відповідної допомоги;
- 3) ведення реєстру дітей, які пройшли комплексну оцінку і перебувають на обліку в центрі (додаток 1), за згодою батьків (одного з батьків) або законних представників на обробку персональних даних неповнолітньої дитини;
- 4) ведення реєстру навчальних закладів, реабілітаційних установ системи охорони здоров'я, соціального захисту та громадських об'єднань, а також реєстру фахівців, які надають психолого-педагогічну допомогу дітям з особливими освітніми потребами, у тому числі фахівців дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), навчально-реабілітаційних центрів, громадських об'єднань (додаток 2), за згодою фахівців, які надають психолого-педагогічну допомогу дітям з особливими освітніми потребами;
- 5) надання консультацій та взаємодія з педагогічними працівниками дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів з питань організації інклюзивного навчання;
- 6) надання методичної допомоги педагогічним працівникам дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів, батькам (одному з батьків) або законним представникам дітей з особливими освітніми потребами щодо особливостей організації надання психолого-педагогічної допомоги таким дітям;
- 7) взаємодія з педагогічними працівниками дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів щодо виконання рекомендацій, зазначених у висновку центру, проведення оцінки розвитку дитини з особливими освітніми потребами;
- 8) надання консультацій батькам (одному з батьків) або законним представникам дітей з особливими освітніми потребами стосовно мережі дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів для здобуття повної загальної середньої освіти, наявних освітніх, медичних, соціальних ресурсів для надання допомоги таким дітям;
- 9) надання консультивно-психологічної допомоги батькам (одному з батьків) або законним представникам дітей з особливими освітніми потребами у формуванні позитивної мотивації щодо розвитку таких дітей;

10) провадження інформаційно-просвітницької діяльності шляхом проведення конференцій, семінарів, засідань за круглим столом, тренінгів, майстер-класів з питань організації надання психолого-педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами;

11) взаємодія з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, навчальними закладами, закладами охорони здоров'я, закладами соціального захисту, службами у справах дітей, громадськими об'єднаннями щодо виявлення та надання своєчасної психолого-педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами починаючи з раннього віку в разі потреби із залученням відповідних спеціалістів; підготовка звітної інформації про результати діяльності центру для засновника, відповідного структурного підрозділу з питань діяльності центру, а також аналітичної інформації для відповідного центру.

9. Структурні підрозділи з питань діяльності центру подають щороку до

5 вересня МОН зведену інформацію про діяльність центру.

10. З метою якісного виконання покладених завдань центр зобов'язаний:

у разі виявлення складних життєвих обставин та/або ризику для життя і здоров'я дитини невідкладно інформувати службу у справах дітей за місцем проживання дитини, територіальний підрозділ Національної поліції;

вносити пропозиції засновнику, відповідному структурному підрозділу з питань діяльності центру, ресурсному центру щодо удосконалення діяльності центру, розвитку послуг для дітей з особливими освітніми потребами;

залучати у разі потреби додаткових фахівців, у тому числі медичних працівників, працівників соціальних служб, фахівців інших центрів, працівників дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), навчально-реабілітаційних центрів, для проведення комплексної оцінки.

Організація проведення комплексної оцінки

11. Первінний прийом батьків (одного з батьків) або законних представників дитини проводить психолог центру, який визначає час та дату проведення комплексної оцінки та встановлює наявність таких документів:

документів, що посвідчують особу батьків (одного з батьків) або законних представників;

свідоцтва про народження дитини;

індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю (у разі інвалідності);

форми первинної облікової документації № 112/0 “Історія розвитку дитини”, затвердженої МОЗ, у разі потреби — довідки від психіатра.

12. Центр проводить комплексну оцінку не пізніше ніж протягом місяця з моменту подання письмової заяви батьків (одного з батьків) або законних представників дитини (далі — заява) (додаток 3) та/або її особистої заяви (для дітей віком від 16 до 18 років) щодо проведення комплексної оцінки, а також надання письмової згоди на обробку персональних даних дитини (додаток 4).

13. У разі коли дитина з особливими освітніми потребами здобуває дошкільну або загальну середню освіту, до заяви можуть додаватися:

психолого-педагогічна характеристика дитини із зазначенням динаміки та якості засвоєння знань під час навчання, підготовлена відповідним педагогічним працівником та затверджена керівником відповідного навчального закладу;

зошити з рідної мови, математики, результати навчальних досягнень (для дітей, які здобувають загальну середню освіту), малюнки;

документи щодо додаткових обстежень дитини.

14. У разі коли дитині з особливими освітніми потребами вже надавалася психолого-педагогічна допомога, до центру подаються:

попередні рекомендації щодо проведення комплексної оцінки;

висновок відповідних фахівців щодо результатів надання психолого-педагогічної допомоги із зазначенням динаміки розвитку дитини згідно з індивідуальною програмою розвитку.

15. Центри можуть проводити комплексну оцінку за місцем навчання та/або проживання (перебування) дитини. Графік проведення комплексної оцінки обов'язково погоджується з керівником відповідного навчального закладу, закладу охорони здоров'я та батьками (одним з батьків) або законними представниками дитини за два тижні до початку її проведення.

16. Під час проведення комплексної оцінки фахівці центру повинні створити атмосферу довіри та доброзичливості, враховувати фізичний та емоційний стан дитини, індивідуальні особливості її розвитку, вік, місце проживання, мову спілкування тощо.

17. Участь батьків (одного з батьків) або законних представників дитини у проведенні комплексної оцінки є обов'язковою.

18. Комплексна оцінка проводиться фахівцями центру індивідуально за такими напрямами:

оцінка фізичного розвитку дитини;

оцінка мовленнєвого розвитку дитини;

оцінка когнітивної сфери дитини;

оцінка емоційно-вольової сфери дитини;

оцінка навчальної діяльності дитини.

19. Метою проведення оцінки фізичного розвитку дитини є визначення рівня її загального розвитку, відповідності віковим нормам, розвитку дрібної моторики, способу пересування тощо. За результатами оцінки вчитель лікувальної фізкультури заповнює карту спостереження дитини.

20. Оцінка мовленнєвого розвитку дитини проводиться з метою визначення рівня розвитку та використання вербалної/невербалальної мови, наявності мовленнєвого порушення та його структури. Результати оцінки вчитель-логопед зазначає у висновку про комплексну оцінку (додаток 5).

21. Оцінка когнітивної сфери дитини проводиться з метою визначення рівня сформованості таких пізнавальних процесів, як сприйняття, пам'ять, мислення, уява, увага. Результати оцінки практичний психолог зазначає у висновку про комплексну оцінку.

22. Оцінка емоційно-вольової сфери дитини проводиться з метою виявлення її здатності до вольового зусилля, схильностей до проявів девіантної поведінки та її причин. Результати оцінки практичний психолог зазначає у висновку про комплексну оцінку.

23. Метою проведення оцінки навчальної діяльності дитини є визначення рівня сформованості знань, вмінь, навичок відповідно до навчальної програми або основних критеріїв формування вмінь та навичок дітей дошкільного віку. Таку оцінку проводить вчитель-дефектолог та її результати зазначає у висновку про комплексну оцінку.

24. У разі потреби фахівці центру можуть проводити комплексну оцінку за іншими напрямами, зокрема визначення рівня соціальної адаптації, взаємовідносин з однолітками, дорослими.

25. Результати комплексної оцінки оформлюються в електронному вигляді, зберігаються в центрі та надаються батькам (одному з батьків) або законним представникам дитини за письмовим зверненням.

Інформація про результати комплексної оцінки є конфіденційною. Обробка та захист персональних даних дітей в центрі здійснюється відповідно до вимог Закону України “Про захист персональних даних”.

26. Узагальнення результатів комплексної оцінки здійснюється на засіданні фахівців центру, які її проводили, в якому мають право брати участь батьки (один з батьків) або законні представники дитини з особливими освітніми потребами.

27. За результатами засідання складається висновок про комплексну оцінку, в якому зазначаються загальні дані про дитину з особливими освітніми потребами, її сім'ю (батьків (одного з батьків) або законних представників, братів, сестер), умови виховання в сім'ї, стан здоров'я дитини, найменування навчального закладу (дошкільного,

загальноосвітнього, професійно-технічного), напрями проведення комплексної оцінки, загальні висновки, рекомендації, прізвище, ім'я, по батькові фахівців центру, які проводили оцінку.

28. Фахівці центру зобов'язані ознайомити батьків (одного з батьків) або законних представників дитини з особливими освітніми потребами з висновком про комплексну оцінку, умовами навчання та надання психолого-педагогічної допомоги у навчальних закладах (у разі здобуття дитиною дошкільної чи загальної середньої освіти).

29. Комплексна оцінка з підготовкою відповідного висновку проводиться протягом 10 робочих днів.

30. Висновок про комплексну оцінку складається у трьох примірниках (два примірники для батьків (одного з батьків) або законних представників дитини з особливими освітніми потребами, за заяву яких (якого) її проведено, третій — зберігається в центрі).

31. Висновок про комплексну оцінку реєструється у відповідному журналі та зберігається в електронному вигляді в центрі, а також у відповідному навчальному закладі в особовій справі дитини з особливими освітніми потребами після його надання батьками (одним з батьків) або законними представниками такої дитини.

32. У разі встановлення фахівцями центру наявності у дитини особливих освітніх потреб висновок про комплексну оцінку є підставою для складення для неї індивідуальної програми розвитку та надання їй психолого-педагогічної допомоги.

33. Комплексна оцінка може проводитися перед зарахуванням дитини з особливими освітніми потребами до дошкільного або загальноосвітнього навчального закладу. З метою створення у такому закладі умов для навчання дитини її батьки (один з батьків) або законні представники звертаються до центру за шість місяців до початку навчального року.

Перед проведенням комплексної оцінки батьки (один з батьків) або законні представники дитини можуть звернутися до навчального закладу, який вони обрали, для зарахування дитини.

34. Повторна комплексна оцінка фахівцями центру проводиться у разі:

переведення дитини з особливими освітніми потребами до інклузивної (спеціальної) групи дошкільного навчального закладу або інклузивного (спеціального) класу загальноосвітнього навчального закладу;

покращення або погіршення стану здоров'я дитини з особливими освітніми потребами, труднощів у засвоєнні навчальної програми.

В інших випадках фахівці центру забезпечують психолого-педагогічне супроводження такої дитини.

35. У разі коли батьки (один з батьків) або законні представники дитини з особливими освітніми потребами не погоджуються з висновком про комплексну оцінку, вони можуть звернутися до відповідного структурного підрозділу з питань діяльності центру для проведення повторної комплексної оцінки республіканським, обласним, мм. Києва та Севастополя психолого-педагогічним консиліумом (далі — консиліум).

Протягом 10 робочих днів з дати звернення батьків (одного з батьків) або законних представників відповідний структурний підрозділ з питань діяльності центру зобов'язаний організувати проведення повторної комплексної оцінки дитини з особливими освітніми потребами за місцем її проживання (перебування)/навчання чи в іншому місці за попереднім погодженням з батьками (одним з батьків) або законними представниками.

36. Повторна комплексна оцінка може проводитися за всіма або окремими напрямами залежно від освітніх потреб дитини з особливими освітніми потребами та наявної інформації про її розвиток.

37. За результатами повторної комплексної оцінки складається висновок про повторну комплексну оцінку (додаток 6), що є основою для розроблення індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами та надання їй психолого-педагогічної допомоги.

Організація надання психолого-педагогічної допомоги дитині з особливими освітніми потребами

38. Психолого-педагогічна допомога — система психологічних та педагогічних послуг, що надаються дитині з особливими освітніми потребами фахівцями центру, педагогічними працівниками навчальних закладів, реабілітаційних установ системи охорони здоров'я, соціального захисту, громадських об'єднань тощо.

39. Психолого-педагогічна допомога спрямована на:

соціалізацію дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та відповідних компетенцій;

формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання в дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах;

розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності, становлення особистості.

За результатами комплексної оцінки фахівці центру визначають напрями, обсяг психолого-педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами (для дитини з інвалідністю — з урахуванням

індивідуальної програми реабілітації) та забезпечують її надання шляхом проведення індивідуальних і групових занять;

надання рекомендацій щодо складення, виконання, коригування індивідуальних програм розвитку дітей з особливими освітніми потребами в частині надання психолого-педагогічної допомоги, змісту, форм та методів навчання відповідно до потенційних можливостей дитини;

забезпечення належних умов для навчання залежно від порушення розвитку дітей з особливими освітніми потребами (доступність приміщень, особливості облаштування робочого місця, використання технічних засобів тощо);

інформування батьків (одного з батьків) або законних представників дітей з особливими освітніми потребами про наявність мережі навчальних закладів, реабілітаційних установ системи охорони здоров'я, соціального захисту та громадських об'єднань для підтримки сімей, які виховують таких дітей.

Психолого-педагогічна допомога надається дітям з особливими освітніми потребами, які навчаються у дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах (не відвідують навчальні заклади), здобувають повну загальну середню освіту в професійно-технічних навчальних закладах та не отримують відповідної допомоги.

40. Педагогічне навантаження фахівців центру, які надають психолого-педагогічну допомогу дітям з особливими освітніми потребами, становить

18 годин на тиждень для безпосередньої роботи з такими дітьми, що становить ставку заробітної плати (посадовий оклад). Крім того, фахівці центру провадять інші види діяльності, зокрема надають консультації батькам (одному з батьків) або законним представникам, педагогічним працівникам, які беруть участь в інклюзивному навчанні.

Кадрове забезпечення центру

41. Керівництво діяльністю центру здійснює директор, який призначається на посаду строком на три роки на конкурсній основі та звільняється з посади засновником за погодженням з відповідним структурним підрозділом з питань діяльності центру. На посаду директора центру призначаються педагогічні працівники, які мають вищу освіту не нижче ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста за спеціальністю “Спеціальна освіта”, “Корекційна освіта”, “Дефектологія”, “Психологія” та стаж роботи не менше п'яти років за фахом.

42. Директор центру:

1) планує та організовує роботу центру, видає відповідно до компетенції накази, контролює їх виконання, затверджує посадові інструкції фахівців центру;

2) призначає на посади фахівців центру на конкурсній основі та звільняє їх з посад відповідно до законодавства, затверджує їх посадові інструкції;

3) створює належні умови для продуктивної праці фахівців центру, підвищення їх фахового і кваліфікаційного рівня, впровадження сучасних методик проведення психолого-педагогічної оцінки, новітніх технологій надання психолого-педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами;

4) розпоряджається за погодженням із засновником в установленому порядку майном центру та його коштами, затверджує кошторис, укладає цивільно-правові угоди, забезпечує ефективність використання фінансових та матеріальних ресурсів центру;

5) забезпечує охорону праці, дотримання законності у діяльності центру;

6) представляє центр у відносинах з державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями;

7) подає засновнику річний звіт про діяльність центру.

43. Діяльність центру забезпечують педагогічні працівники, які мають вищу освіту за спеціальністю “Спеціальна освіта”, “Корекційна освіта”, “Дефектологія”, “Психологія” за спеціалізацією логопеда, сурдопедагога, олігофренопедагога, тифлопедагога, а також практичні психологи, вчителі лікувальної фізкультури, медична сестра та бухгалтер.

44. На посади педагогічних працівників центру призначаються особи, які мають вищу педагогічну (психологічну) освіту не нижче ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, при цьому не менше 60 відсотків яких повинні мати стаж роботи три роки за фахом.

45. Призначення на посади педагогічних працівників центру здійснюється на конкурсній основі у порядку, вказаному засновником.

46. Обов'язки фахівців центру визначаються відповідно до законодавства та посадових інструкцій.

47. Посади директора та фахівців центру прирівнюються до посад педагогічних працівників спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) згідно з переліком педагогічних посад.

48. Гранічна чисельність фахівців центру становить 12 осіб. У разі потреби центр може залучати додаткових фахівців шляхом укладення цивільно-правових угод відповідно до запитів з оплатою за фактично відпрацьований час.

49. Для надання психолого-педагогічної допомоги в центрі вводяться такі посади:

вчителя-логопеда з розрахунку одна штатна одиниця на 25—30 дітей з порушеннями мовлення або 15—20 дітей з тяжкими порушеннями

мовлення, або 15 дітей дошкільного віку з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення, або 12 дітей дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення;

вчителя-дефектолога з розрахунку одна штатна одиниця на 12—15 дітей з порушеннями слуху/зору/інтелектуального розвитку;

практичного психолога з розрахунку одна штатна одиниця на 12—15 дітей, які мають порушення емоційно-вольової сфери/пізнавальних процесів;

вчителя лікувальної фізкультури з розрахунку одна штатна одиниця на 12—15 дітей, які мають порушення опорно-рухового апарату.

50. Посада прибиральника приміщень центру вводиться з розрахунку 0,5 штатної одиниці на кожні 200 кв. метрів площини, що прибирається.

51. За наявності автотранспортних засобів (автобусів) вводиться посада водія.

52. Кількісний склад фахівців центру визначається з урахуванням потреб адміністративно-територіальної одиниці, територіальних особливостей, кількості дітей з особливими освітніми потребами. У разі потреби можуть бути введені додаткові штатні одиниці, у тому числі у разі, коли кількість дітей, які проживають на території об'єднаної територіальної громади (району), перевищує 7 тис., центр додатково залишає необхідних фахівців залежно від кількості виявлених дітей відповідної нозології, які потребують надання психолого-педагогічної допомоги. При цьому розрахунок чисельності фахівців центру здійснюється за такою формулою:

$$X = \frac{\chi}{H},$$

де X — кількість додаткових фахівців;

Ч — чисельність дітей центру;

Н — максимальний норматив чисельності дітей на одного фахівця.

53. Штатний розпис центру, режим його роботи затверджується засновником за погодженням з відповідним структурним підрозділом з питань діяльності центру.

54. Структурний підрозділ з питань інклюзивної освіти та діяльності інклюзивно-ресурсних центрів департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН:

- 1) забезпечує створення реєстру дітей, які пройшли комплексну оцінку і перебувають на обліку в центрах, захист даних від випадкової втрати або знищення, незаконної обробки, у тому числі незаконного знищення чи доступу до персональних даних;
- 2) забезпечує створення реєстру навчальних закладів, реабілітаційних установ системи охорони здоров'я, соціального захисту та громадських об'єднань, а також реєстру фахівців, які надають психолого-педагогічну допомогу дітям з особливими освітніми потребами, у тому числі фахівців дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), навчально-реабілітаційних центрів, громадських об'єднань;
- 3) організовує науково-методичне та нормативно-правове забезпечення діяльності центрів;
- 4) забезпечує поширення новітніх методик проведення комплексної оцінки та програм психолого-педагогічної допомоги;
- 5) здійснює координацію роботи центрів та забезпечує контроль за їх діяльністю, дотриманням вимог законодавства та цього Положення;
- 6) взаємодіє з питань діяльності центрів з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, закладами та установами системи освіти, громадськими об'єднаннями;
- 7) виконує інші передбачені законодавством завдання.

55. Структурні підрозділи з питань діяльності центру забезпечують:

- 1) проведення повторної комплексної оцінки, зокрема консиліумом із залученням фахівців, які надають психолого-педагогічну допомогу дітям з особливими освітніми потребами, в тому числі фахівців центрів, спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), навчально-реабілітаційних центрів;
- 2) організацію проведення засідань консиліуму для розгляду заявлень батьків (одного з батьків) або законних представників дитини щодо оскарження висновку про комплексну оцінку та поглиблена психолого-педагогічне обстеження дитини з метою уточнення особливостей її навчально-пізнавальної діяльності, підтвердження або зміни висновку про комплексну оцінку;
- 3) адміністрування реєстру дітей, які пройшли комплексну оцінку і перебувають на обліку в центрах, забезпечуючи захист даних від випадкової втрати або знищення, незаконної обробки, у тому числі незаконного знищення чи доступу до персональних даних;

- 4) адміністрування реєстру навчальних закладів, реабілітаційних установ системи охорони здоров'я, соціального захисту та громадських об'єднань, а також реєстру фахівців, які надають психолого-педагогічну допомогу дітям з особливими освітніми потребами, у тому числі фахівців дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), навчально-реабілітаційних центрів, громадських об'єднань;
- 5) розгляд звернень стосовно діяльності центрів в установленому законодавством порядку;
- 6) здійснення координації роботи центрів та забезпечення контролю за їх діяльністю, дотриманням вимог законодавства та цього Положення;
- 7) здійснення контролю за дотриманням права дітей, у тому числі дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, на інклюзивне навчання;
- 8) погодження статутів, штатних нормативів, графіків роботи, кандидатур на посади директорів центрів;
- 9) надання рекомендацій органам місцевого самоврядування щодо утворення центрів;
- 10) визначення потреби регіонів у фахівцях різних спеціальностей для надання психолого-педагогічної допомоги, формування регіонального замовлення на їх підготовку.

56. Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук:

- 1) розробляє методики проведення комплексної оцінки, програми надання психолого-педагогічної допомоги, методичні рекомендації щодо адаптації навчальних програм до освітніх потреб дітей з особливими освітніми потребами;
- 2) проводить дослідження та поширення новітніх освітніх технологій з метою покращення роботи центрів;
- 3) проводить аналіз застосування методик комплексного психолого-педагогічного супроводження дітей з особливими освітніми потребами, форм і методів навчання, технічних засобів тощо;
- 4) проводить курси підвищення кваліфікації фахівців центрів, педагогічних працівників дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів, які беруть участь в інклюзивному навчанні, представників органів місцевого самоврядування стосовно проведення комплексної оцінки;
- 5) організовує і проводить науково-методичні семінари, тренінги та сприяє впровадженню сучасних форм і методів підготовки, підвищення кваліфікації педагогічних працівників дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів, фахівців центрів.

57. Ресурсні центри:

- 1) здійснюють науково-методичне та аналітичне забезпечення діяльності центрів;
- 2) забезпечують створення організаційно-методичних умов для безперервного вдосконалення професійної освіти і кваліфікації фахівців центрів, педагогічних працівників дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів, які беруть участь в інклюзивному навчанні, представників органів місцевого самоврядування стосовно проведення комплексної оцінки та надання психолого-педагогічної допомоги;
- 3) організовують та здійснюють методичне забезпечення курсів підвищення кваліфікації фахівців центрів, семінарів, творчих груп, конференцій тощо;
- 4) надають практичну консультивативно-методичну допомогу фахівцям центрів;
- 5) беруть участь у проведенні конкурсів на зайняття посад фахівців центрів та їх атестації;
- 6) проводять апробацію та забезпечують впровадження інноваційних освітніх технологій у діяльність центрів;
- 7) організовують апробацію навчально-методичних посібників, програм та технічних засобів, які застосовуватимуться у діяльності центрів;
- 8) вивчають, узагальнюють, поширяють позитивний досвід діяльності центрів;
- 9) проводять соціологічні опитування батьків (одного з батьків) або законних представників дітей з особливими освітніми потребами та педагогічних працівників з питань інклюзивного навчання.

58. Органи місцевого самоврядування:

- 1) утворюють, реорганізовують та ліквідовують центри, затверджують та змінюють їх склад, графік роботи, організовують та проводять конкурси на зайняття посади директора центру;
- 2) призначають на посаду та звільняють з посади директора центру;
- 3) заслуховують звіт про діяльність центру;
- 4) залучають необхідних фахівців для надання психолого-педагогічної допомоги шляхом укладення цивільно-правових угод відповідно до запитів центру;
- 5) забезпечують створення матеріально-технічних умов, необхідних для функціонування центру та організації інклюзивного навчання;
- 6) проводять моніторинг виконання рекомендацій центру підпорядкованими їм навчальними закладами.

Ведення ділової документації центру

59. Для організації та обліку роботи фахівці центру ведуть документацію в електронному вигляді, зокрема:

річний план роботи центру;

річний план роботи фахівців центру;

щотижневі графіки роботи центру та фахівців центру;

звіти фахівців центру про результати надання психолого-педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами;

журнал обліку заяв (додаток 7);

журнал обліку висновків про комплексну оцінку (додаток 8);

журнал обліку консультацій;

особові справи дітей, які пройшли комплексну оцінку.

Матеріально-технічна база та фінансово-господарська діяльність

60. Матеріально-технічна база центру включає будівлі, споруди, приміщення, землю, комунікації, обладнання, транспортні засоби, інші матеріальні цінності, вартість яких відображенна у балансі.

61. Майно, закріплене за центром, належить йому на праві оперативного управління та не може бути вилученим, якщо інше не передбачено законодавством.

62. Фінансування центру здійснюється засновником відповідно до законодавства.

63. Фінансово-господарська діяльність центру провадиться відповідно до бюджетного законодавства, законодавства про освіту та інших нормативно-правових актів.

64. Джерелами фінансування центра є кошти засновника, благодійні внески юридичних та фізичних осіб, інші джерела, не заборонені законодавством.

Припинення центру

65. Діяльність центру припиняється в результаті його реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації. Рішення про реорганізацію або ліквідацію центру приймається засновником. Припинення діяльності центру здійснюється комісією з припинення (комісією з реорганізації, ліквідаційною комісією), утвореною в установленому законодавством порядку.

66. Під час реорганізації центру його права та обов'язки переходять до правонаступника, що визначається засновником.

67. Центр, що є юридичною особою, вважається реорганізованим (ліквідованим) з дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань відповідного запису в установленому порядку.

РЕЄСТР
дітей, які пройшли комплексну психолого-педагогічну
оцінку розвитку дитини і перебувають на обліку в інклюзивно-ресурсному центрі

Порядко -вий номер	Загальні дані про дитину	Інформація про результати оцінки	

прізвище, ім'я, по батькові	число, місяць, рік народження	найменування навчального закладу, де навчається (виховується) дитина, адреса (область, район, село/селище/місто, вулиця)	клас/група	інформація про батьків (одного з батьків) або законних представників			наявність особливих освітніх потреб		категорія особливих освітніх потреб	дата та номер висновку про комплексну оцінку	особа, відповідальна за оформлення висновку про комплексну оцінку (прізвище, ім'я, по батькові, найменування посади)	індивільний навчальний п
				мати	батько	законні представники	так	ні				

РЕЄСТР
фахівців, які надають психолого-педагогічну допомогу дітям
з особливими освітніми потребами

Порядковий номер	Прізвище	Ім'я	По батькові	Спеціальність	Кваліфікація	Серія, номер та дата видачі диплома про вищу освіту	Найменування вищого навчального закладу, що видав диплом

Додаток 3
до Положення

Директорові _____
(найменування інклюзивно-ресурсного центру)

— (ініціали, прізвище)

, (прізвище, ім'я, по батькові)
що проживає за адресою:

ЗАЯВА

щодо проведення комплексної психолого-педагогічної
оцінки розвитку дитини

Прошу провести комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку
дитини

_____,
(прізвище, ім'я, по батькові дитини)

дата народження _____, вік

_____,
найменування, адреса
дошкільного/загальноосвітнього/професійно-технічного навчального
закладу (у разі здобуття повної загальної середньої освіти), в якому
виховується/навчається дитина _____

Адреса, за якою зареєстровані батьки (один з батьків) або законні
представники

Мета проведення комплексної оцінки

— 20 — р.

—
(підпис)

Додаток 4
до Положення

ЗГОДА
батьків (одного з батьків) або законних представників
на обробку персональних даних їх неповнолітньої дитини

Я,

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

паспорт   серія _____ № _____, виданий

_____,

як

_____ (зазначити батько/мати (законний представник))

даю згоду інклюзивно-ресурсному центру на обробку персональних даних

_____,

(прізвище, ім'я, по батькові дитини)

паспорт/свідоцтво   про   народження   дитини   (необхідне підкреслити)
серія _____ № _____, виданий/видане

_____,

у тому числі із застосуванням автоматизованих засобів, ідентифікаційних даних (прізвище, ім'я, по батькові, адреса, місце навчання тощо), паспортних даних та/або даних свідоцтва про народження, висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини та інших даних з метою визначення потенційних можливостей та особливих освітніх потреб дитини.

Персональні дані, на обробку яких надано цю згоду, можуть бути передані третім особам у випадках, передбачених законодавством. Передача персональних даних третім особам у випадках, не передбачених законодавством, здійснюється за погодженням із мною або дитиною після досягнення нею повної цивільної дієздатності.

_____ 20 ____ р.

_____ (підпис)

Додаток 5 до Положення

ВИСНОВОК

про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини

від _____ 20____ р. № _____

1. Загальні дані про дитину:

прізвище, ім'я, по батькові

дата народження

адреса проживання

дошкільний/загальноосвітній/професійно-технічний навчальний заклад (у разі здобуття повної загальної середньої освіти), в якому виховується/навчається дитина, адреса

група/клас

2. Дані про сім'ю дитини (батьків (одного з батьків) або законних представників, братів, сестер)

Мати/законний представник	Батько/законний представник
Рік народження	Рік народження
Освіта (загальна середня, професійна, вища)	Освіта (загальна середня, професійна, вища)
Місце роботи/посада	Місце роботи/посада

Брати, сестри (прізвище, ім'я, по батькові, вік)

---

3. Умови виховання в сім'ї, відносини між членами сім'ї

---

4. Інформація про стан здоров'я дитини

Інформація про розвиток дитини/анамнез

Медичний діагноз

---

5. Навчальні заклади, в яких навчалася/навчається дитина
(дошкільні/загальноосвітні)

Період	Дошкільний навчальний заклад/група, загальноосвітній навчальний заклад/клас, професійно-технічний навчальний заклад/група	Форма навчання
--------	---	----------------

6. Напрями оцінки

Оцінка фізичного розвитку дитини

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
--	---------	--------------

Оцінка мовленнєвого розвитку

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
--	---------	--------------

Оцінка когнітивної сфери

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
--	---------	--------------

Оцінка емоційно-вольової сфери

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
Оцінка навчальної діяльності (відповідно до основних критеріїв формування вмінь та навичок дітей дошкільного віку; для дітей шкільного віку — сформованість знань, вмінь, навичок відповідно до навчальних програм)		
Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації

7. Загальні висновки

Особливі освітні потреби (наявність):

так _

(зазначити категорію освітніх потреб)

ні _

Рекомендована навчальна програма

—

Індивідуальний навчальний план:

так _

ні _

Психолого-педагогічна допомога

Види допомоги	Напрям	Період/ обсяг	Спеціаліст
Заняття з практичним психологом			
Заняття з вчителем-логопедом			
Заняття з вчителем лікувальної фізкультури			
Заняття з вчителем-дефектологом			
Додаткові психолого-педагогічні заняття			

Інше (наявність асистента вчителя/вихователя, спеціальних підручників, корекційного обладнання тощо)			
Повторна психолого-педагогічна оцінка: запланована (період, дата) – за бажанням ☐		Мета повторної оцінки:	Напрями повторної оцінки:

8. Рекомендації

Рекомендації	Заходи	Період проведення	Відповідальний за проведення
Рекомендації для асистента вчителя (вихователя)			
Рекомендації для вчителів (вихователів/викладачів)			
Рекомендації для практичного психолога			
Рекомендації для вчителя лікувальної фізкультури			
Рекомендації для вчителя-дефектолога			
Рекомендації для батьків або законних представників (потреба в асистенті дитини, консультація лікаря, соціального працівника тощо)			
Рекомендації щодо створення безбар'єрного середовища у навчальному закладі			

9. Фахівці інклюзивно-ресурсного центру, які провели оцінку:

Директор
інклюзивно-ресурсного центру

—

(ініціали, прізвище)

(підпис)

Особа, відповідальна за оформлення висновку	_____	(ініціали, прізвище)
	—	(підпис)
Практичний психолог	_____	(ініціали, прізвище)
	—	(підпис)
Вчитель-дефектолог	_____	(ініціали, прізвище)
	—	(підпис)
Вчитель-логопед	_____	(ініціали, прізвище)
	—	(підпис)
Вчитель лікувальної фізкультури	_____	(ініціали, прізвище)
	—	(підпис)

Результати голосування:

за

проти

утрималося

Дата підписання висновку

_____ 20 ____ р.

МП

З висновком ознайомлений/ознайомлена:

_____ (прізвище, ім'я, по батькові батька/матері або законного представника дитини)

_____ 20 ____ р.

_____ (підпис)

- Примітки: 1. Для оформлення висновку директором інклюзивно-ресурсного центру призначається відповідальна особа.
2. Підготовка висновку здійснюється у такому порядку:
 1) розділи 1—5 заповнюються відповідальною особою на підставі поданих батьками (одним з батьків) або законними представниками дитини документів, вивчення її особової справи, медичних документів, інформації, зібраної під час спілкування з

батьками (одним з батьків) або законними представниками, педагогічними працівниками навчальних закладів, з інших джерел;
2) розділи 6—8 заповнюються фахівцями інклюзивно-ресурсного центру за результатами проведення комплексної оцінки.

Додаток 6
до Положення

ВІСНОВОК
про повторну психолого-педагогічну
оцінку розвитку дитини

1. Додаток до висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини від _____ 20____ р. № _____

2. Дата проведення повторної оцінки

3. Дані про дитину: прізвище, ім'я, по батькові

_____,
вік _____,

група/клас _____,

найменування дошкільного/загальноосвітнього/професійно-технічного навчального закладу (у разі здобуття повної загальної середньої освіти), в якому виховується/навчається дитина _____, адреса _____

4. Мета повторної оцінки

5. Результати повторної оцінки

Напрями повторної оцінки	Характеристика	Потреби	Висновки/рекомендації	Коментарі
--------------------------	----------------	---------	-----------------------	-----------

6. Загальні висновки

Особливі освітні потреби (наявність): так ☐ (зазначити категорію освітніх потреб)	Рекомендована навчальна програма — —	Психолого-педагогічна допомога:
--	--	---------------------------------

	Індивідуальний навчальний план: так ☐ ні ☒	
--	--	--

7. Фахівці інклюзивно-ресурсного центру, які провели повторну оцінку

Директор
інклюзивно-ресурсного центру

_____

(ініціали, прізвище)

Особа, відповідальна за
оформлення висновку

_____

(ініціали, прізвище)

Практичний-психолог

_____

(ініціали, прізвище)

Вчитель-дефектолог

_____

(ініціали, прізвище)

Вчитель-логопед

_____

(ініціали, прізвище)

Вчитель лікувальної
фізкультури

_____

(ініціали, прізвище)

Результати голосування:

за

проти

утрималося

_____ 20____ р.

МП

Доведено до відома батьків/законних представників:

прізвище, ім'я, по батькові

_____ 20____ р.

(підпис)

Примітка. У разі зміни даних, зазначених у розділах 1—4 висновку про проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки дитини, вони зазначаються у графі “Коментарі” пункту 5 цього додатка.

Додаток 7
до Положення

ЖУРНАЛ
обліку заяв щодо проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини

Порядковий номер	Дата подання заяви	Прізвище, ім'я, по батькові дитини	Число, місяць та рік народження дитини	Прізвище, ім'я, по батькові батьків (одного з батьків) або законних представників, які подали заяву	Причина подання заяви	Час та дата проведення комплексної оцінки

Додаток 8

ЖУРНАЛ обліку висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини